

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției »Telegrafului Român«, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Simeon Bărnăuțiu.

Sibiu, 27 Maiu n.

În 16/29 Maiu c. se împlinesc cincizeci de ani de când a închis ochii pe vecie marele bărbat al trecutului nostru, *Simeon Bărnăuțiu*, sufletul mișcărilor naționale române din Ardeal în anii de renaștere, întemeietorul politicii naționale române.

Plecaser în luna Maiu 1864 din Iași, unde era profesor la universitate, cu o boală gravă în oase spre casă, presimțind că i se apropie sfârșitul vieții și dorind, ca ultima răsuflare să și-o dea pe pământul atât de mult iubit de el al Ardealului. Moartea a fost însă neîntâlnită față de el, pentru că nu l-a lăsat să-și revadă satul și casa în care s'a născut, ci i-a tăiat firul vieții încă pe drum, în Valea Almașului, și numai corpul său neînsuflit a mai putut afla intrare în casa părintească din Bocșa-română (com. Selagiu) din care a fost apoi înmormântat în 2 Iunie n. 1864 cu onorurile pe cari le-a meritat.

Cincizeci de preoți, în frunte cu vicarul Coroianu, au luat parte la actul înmormântării și peste două mii de Români au alergat din toate părțile țării, ca să dea marelui și scumpului defunct ultima însoțire până la groapa, pe care obștea românească nu peste mult a împodobi-o și cu un modest dar frumos monument.

Simeon Bărnăuțiu, născut în 2 August 1808 în Bocșa-română, comitatul Selagiu, și-a început cariera în Blaj, unde și-a făcut și studiile. A fost arhivar, prefect, vicerector seminarial, iar la urmă profesor pentru istorie și filozofie la liceul din Blaj.

Pentru sentimentele sale naționale a avut apoi ca profesor un proces, terminat la 1843 cu destituirea sa din postul avut, în urma cărei împrejurări Bărnăuțiu a venit la Sibiu și s'a înscris la academia de drepturi de aici ca ascultător ordinar, urmând cursurile regulat până la 1848.

Vântul prielnic, care venea dela apus, aducând pe aripile sale ideile mărețe despre: *libertate, egalitate, frățietate*, l-a aflat în Sibiu; și atingând fruntea sa cea lată, a atins cea mai luminată minte românească din zilele acelea, în care s'a plămădit apoi întregul plan al mișcărilor naționale române, cari au urmat în Ardeal.

În 25 Martie 1848 Bărnăuțiu publică memorabila sa proclamațiune, în care Români ardeleni sunt îndemnați, să se întrunească în *congres național*, în care să-și precizeze dorințele naționale, iar până atunci să nu iee nici unul dintre ei angajamente în chestia uniunii Ardealului cu Ungaria. Bărnăuțiu termină cu cuvintele: «Afurisit să fie pentru totdeauna Românuțul, care cutează să lege uniune înainte de a fi recunoscută națiunea română de națiune politică».

În ziua următoare Bărnăuțiu dă a doua proclamațiune, în care spune Românilor ardeleni: «să vă adunați

toți în jurul principiului național, aci să stați, de aci să porniți, aceasta se pretindeți înainte de toate»...

Și aceste două proclamațiuni, răspândite cu iuțală mare printre Români din Ardeal, au făcut, ca modestul student dela academia de drepturi din Sibiu să devină un idol al poporului român, un atlet al românismului, conducătorul unui neam întreg. Numele lui era rostit cu mândrie pretutindenea. Și când Bărnăuțiu s'a dus la Blaj, pentru a participa la adunarea convocată acolo pe Dumineca Tomii — care însă nu s'a ținut, — poporul de rând i-a ieșit în cale și a desprins caii dela trăsură, pentru a-l duce în triumf până în Blaj; dar Bărnăuțiu a spus poporului: «Acum nu este timpul, fraților, să băgăm pe oameni în jug, ci să-i scoatem. Lăsați dară să tragă vitele, că voi ați tras destul, și acum se fim oameni liberi».

Când s'a ținut apoi marea adunare națională din Blaj, și intelectualii români se întruniseră în catedrala Blajului pentru a ține o conferință prealabilă, toți dintre cei de față știau, că lucruri mari au să fie făcute, dar nici unul din ei nu știa, că de unde trebuie începute lucrurile.

Știau însă toți, că este *unul* între ei, care *știe*, și de aceea după deschiderea conferinței toți au strigat ca dintr'un glas: «Se auzim pe Bărnăuțiu! Să trăiască Bărnăuțiu!»

Și Bărnăuțiu a vorbit, trei ore întregi, și cei din biserică au stat ca pironiți la locurile lor și l-au ascultat. Pentru că gândirea lui Bărnăuțiu era gândirea lor, și cuvintele rostite de buzele sale erau scoase din inimile lor.

Simeon Bărnăuțiu a compus și hotărârile, cari au fost votate de mulțimea cea mare de Români, pe câmpul libertății din Blaj, în 3/15 Maiu, și tot el a compus și jurământul pe care l-au prestat atunci Români, promițând credință vecinică: *tronului, patriei și națiunii române!*

Bărnăuțiu a fost în urmă și sufletul *comitetului de pacificațiune*, instituit în Sibiu și instalat în casa cu numărul 29 din strada Urezului.

Potolindu-se focul, care se întinse asupra întregii țări, Monarhul decorează la 1850 cu crucea de aur cu coroană pentru merite pe Bărnăuțiu, care acum se mută la Viena, pentru că de acolo se fie de folos neamului său, continuându-și totodată și studiile juridice la universitatea din Viena.

La 1853 pleacă în Italia, la Pavia, pentru completarea studiilor, unde primește diploma de doctor în drepturi. Invitat de ministrul de culte al Moldovei se duce apoi în Ianuarie 1855 la Iași, unde ia la început catedra de filosofie la gimnasiu, iar peste un an catedra de filosofie la facultatea filosofică, și catedra de dreptul ginților, dreptul public și dreptul constituțional la facultatea de drept, atunci deschise în Iași.

În Maiu 1864 pleacă apoi din Iași spre casă, cum am spus, simțindu-și

apropierea sfârșitului, pentru că osemintele sale pământești se poată fi așezate în satul său, în pământul atât de scump al țării sale, în mijlocul poporului român pe care atât de mult l'a iubit!

De pe catedră nu odată a spus Simeon Bărnăuțiu ascultătorilor săi, că «omul de bine, omul de onoare nu pierie.» Om de bine, om de onoare a fost și el, un om mare, ca și care numai la mari intervale să nasc în lume, și de aceea nu a murit nici el, ci viu trăiește în mintea și în inima Românilor, prin viața sa, prin înțelepciunea sa, prin virtuțile sale, cari i-au asigurat nemurirea.

Fie-i memoria în veci binecuvântată!

Desteptarea Nemților din Ungaria.

Sub titlul acesta publică domnul maior *Georg Fleșariu* un lung și temeinic prim-articol în lățita foaie «Salzburger Volksblatt», pledând cu argumente tari pentru îmbunătățirea sortii Nemților din Ungaria și acordarea de drepturi naționale și pe seama lor, ca pe seama Românilor și a celorlalte naționalități nemaghiare din patria aceasta. Domnul maior *Fleșariu* dovedește și în articolul acesta multă orientare politică și cunoașterea amănunțită a raporturilor din țeara noastră.

Bilanțul austro-ungaro-român.

De G. Diamandi.

Sub titlul acesta a publicat nu de mult domnul *G. Diamandi* în ziarul «Universul» din București un interesant articol, în care analizează stările de lucruri, astăzi cam încordate și nelămurite dintre Austro-Ungaria și România, din toate punctele de vedere, formulându-și concluziile astfel:

În vremurile din urmă oamenii politici austro-ungari, cum și presa de peste Carpați, s'au îndelețnicit cu intențiile României. Dacă unele organe au spus adevăruri, cele mai multe ne-au tratat de ingrati.

S'au rostit cuvinte amenințătoare. Pentru nepărtinitori lipsa, nu zic de prietenie, ci de curtenie a acelor ziare, contrastează cu tonul cuvințios al presei române.

Lăsând la o parte apăsările asupra tonului, voim să lămurim, cari sunt relațiile de forte și de amicitie, necesare, dintre Austro-Ungaria și România.

Care dintre aceste două state are mai evidentă nevoie de sprijinul, sau chiar de neutralitatea binevoitoare a celui alt?

De la început trebuie eliminată propoziția din urmă.

În cazul unui conflict armat, prin interesele politice, ca și prin poziția lor geografică, nici unul din statele citate nu va putea rămâne neutru.

Politica neutralității e posibilă E' veșei, sau unui stat mare, în măsură să-și apere cu armele neutralitatea; în vremurile moderne cu mijloace de atingeri reperi: telegraf, telefon, automobile, transporturi pe mare sau căi ferate, aeroplane, e o imposibilitate.

Vai de neutri!

Între monarhia dualistă și România în caz de conflict nu pot fi decât relații între aliați sau relații între adversari.

Din punctul de vedere al exportului, Austro-Ungaria respiră prin Adriatică, și pe Dunăre prin marea Neagră.

După cum am arătat când a fost vorba de Albania, în Adriatică, vecina de peste Carpați poate fi prea ușor, «nbuteliată»,

cum să zice în termeni de marină, fie de Italia, fie de alte flote.

Esirea în Mediterana sau operațiuni ușoare în marea Neagră pot fi oprite prin flota dunăreană a României, iar la larg prin flota rusă.

De aci sforțările Austriei spre a prinde un port pe coastele Albaniei, acum mai ales când accesul la Salonic e amarat, ca să zică așa.

Dacă politica maritimă a Austriei poate fi primejduită și — până la un punct — în neputință de aprovizionare îndelungată, apoi desfacerea produselor sale industriale poate fi periclitată în proporții considerabile.

Ar fi deajuns un război vamal între Viena și București pentru ca oprirea exportului austriac în România și întrucâtva în Orient să aducă pe piețele de dincolo dezastre finanțare cu urmări grave pe terenul politic și social.

Azi încă România e o excelentă piață de desfacere a industriei și manufacturii austro-ungare. În cazul unui război vamal se vor închide fabricile, mii de lucrători vor rămâne pe drumuri, și pe lângă o criză a numerarului, Austria va avea de suferit și o criză socială.

Poate pătimi țara noastră într-o asemenea ipoteză? Hotărât că nu. Țara agricolă, România exportă prea puțin peste munți. În ce privește importul nostru, Austria nu-l poate împiedica nici pe mare, nici pe uscat.

Anglia, Italia, Rusia, Franța și mai ales Germania, vor înlocui în totul mărfurile și articolele austriace. Iar pe lângă acestă îndestulare, ca și în primul nostru război vamal, industria română va câștiga o încurajare și un avânt neașteptat.

Iată cum în aceste vremuri de democrație un stat mic ca România n'are a se teme de politica economică a unei mari învârații.

Să considerăm problema relațiilor austro-române în vederea unui conflict armat astfel, cum s'a pus în presă și în delegațiunea austriacă.

În această ipoteză, România va fi aliata Rusiei, a Sârbiei, dacă nu și a altor țări.

De luăm o hartă, vedem că Austria de la faimosul triumf nord-estic până la marea Adriatică are câteva mii de kilometri de granițe de apărare împotriva armatelor de invazie.

Cunosând obiecțiunea tactică și politică: intervenția Germaniei! Las'că Germania se va preocupa la deosebit de Franța și de Anglia, dar cicioarea cu Austria poate fi repezită înaintea unei intervenții decisive a armatelor germane.

Ori câte întăriri va ridica Austria, ea se va ruina înainte ca ele să poată alcătui un sistem de nelavins.

Să mergem cu logica mai departe.

A înț, că Austria să iasă învingătoare.

Ce poate pierde România?

Anexarea la monarhia cosmopolită a unui stoc de aproape opt milioane de Români, pe lângă cele patru milioane aflătoare azi în imperul Habsburgilor, ar fi să se dea elementului român precădere în Ungaria. Austria s'ar transforma într-o confederație slav-romano-maghiară, din care elementul german ar lipsi, ei căutând alt centru de încheșare, iar elementul maghiar ar fi la discreția Românilor mai ales. Cu alte cuvinte, mâncatul ar fi mai tare decât mâncătorul.

Păstrând proporțiile, același lucru s'ar întâmpla cu o ciuinte a regatului nostru.

Iar despre vreo robire economică, ea ar fi trecătoare, cum vremelnică ar fi și ingenunchiarea României.

În curând vom arăta de ce.

În urma unei căderi a Austriei, lucrurile se schimbă, bineînțeles că totul în folosul României.

Și nu mai e nevoie să ne întrebăm ce standard va făfăi pe vasele teritoriale

ocupate de Români. Acele tinuturi făceau de altfel parte din masivul daco-roman.

Că Rusia se va întări și ar primejdi România, se poate. Dar ce ar însemna țara noastră, dacă elementele românești de peste graniță ar fi desnaționalizate?

Politicianii de la Pesta și de la Viena trebuie să știe, că *Austria nu poate exista fără România*. Spunem aceasta fără îngâmfare, ci cu statistica și cu harta sub ochi.

În caz de dispariție a Austriei — fără să mă întind asupra acestei ipoteze dure-roase, — România va găsi în Europa, în spiritul vremii, și mai ales în propriile sale puteri, mijloace de rezistență împotriva unei eventuale politici de cotoșire.

Oricât s'ar întări colosu', îndată ce va depăși prea mult granițele etnice ale rasei sale, el va pași pe urmele Turciei sau ale Austriei.

În această formulă, utopie eri, găsește asigurarea fără greș a unui viitor frumos pentru statul român.

În orice caz, asupra marilor noștri vecini avem această superioritate rodnică, ce se cheamă *unitatea națională*.

Acest factor pus în evidență politică și tactică e o cucerire a ideilor democratice. Se democratizează raporturile dintre state, egalizându-se întrucâtva. Ideea de drept la viața internațională e o noțiune de justiție omenească tradusă într'un principiu politic.

Din punctul de vedere care ne preocupă, acela al relațiilor de forță între Austria și România, bilanțul pe această chestie e cu totul în exclusivul avantaj al Regatului.

Elementul român din Ungaria e pavăza elementului român liber.

Iată de ce ori de câte ori va fi vorba de puterea de peste munți, vom înălțura formula convențională: „politica externă a monarhiei față de România nu poate fi condiționată de politica internă a Ungariei față de naționalități”.

Formulele n'au înălțurat nici odată realitățile vieții. Această necondiționare, ca și statul q'io, sunt adevăruri până când necesitățile politice le trec în rândul erorilor.

Din nici o latură a chestiunii noastre de ființă, ca stat independent, nu stăm mai pe jos de Austria. Iar de ajutorul necondiționat al Vienei nu atârână nici integritatea noastră teritorială, nici cea etnică, la care ținem cu îndărjirea stăruitoare cu care ținem la cea dintâi.

Maghiarii să lovească în partea neamului nostru supus lor: închisoare, calomnii, prigoniri, insulte și facerări violente de desnaționalizare! Toate le sunt îngăduite, până ce într'un fel sau altul le vom împiedeca.

Dar admitând formula neintervenirei, astfel de purtări din partea conducătorilor unguri nu-i îndrituiesc să ne ceară prietenia sau sprijinul.

Existența neamului nostru atât de mărunțit ne silește la o neadormită veghere pentru neștirbirea lui. Și când presa maghiară ne spune, că relațiile dintre noi nu pot fi înrăurite de situația naționalităților, se pune pe un teren fals, vede greșit și trage concluzii așisderea.

Ca să putem avea într'adevăr legături intime cu monarhia dualistă, *Românii de peste munți trebuie să fie tratați în totul la fel cu Maghiarii*.

Imprejurări trecătoare pot masca atare preocupare de rasă, ele n'o pot da uitării.

Și ca să încheiem, din cele spuse reșe limpede, că un stat po'iglot cu slări conflictuale de rasă e mai slab decât un stat unitar.

Politica externă activă a Austriei va fi de azi înainte condiționată de politica naționalităților sale.

Spre a face un războiu, Austro-Ungaria va avea nevoie de consimțământul naționalităților din monarhie.

Dacă cele spuse în articolul de față sunt adevăruri, România este sau nu factorul determinant în existența Austriei? Când vecinii noștri se vor convinge de acest adevăr, vom avea raporturi excelente cu ei, căci vorba francezului: „Răfăelile bune păstrează prietenia”.

Din București.

Fundațiunea universitară Carol I.

Vineri, în 9 Maiu v. c. s'a făcut în București, cu o solemnitate deosebită, înăugurarea noului palat al fundațiunei universitare Carol I. Înainte de a descrie decurgerea solemnității cu care s'a făcut înăugurarea, vom da unele informațiuni referitoare la întemeierea acestui însemnat așezământ cultural din capitala regatului român.

Fundațiunea Universitară Carol I a fost întemeiată de M. S. Regele Carol cu prilejul serbării aniversării sale de 25 de ani de domnie. Actul de întemeiere, cuprins în scrisoarea din 3 Mai 1891, adresată de M. S. Regele Președintelui său de consiliu, *Lăscar Catargiu*, este săpat în marmură în sala cea mare de citire a vechului local al fundațiunii. Dintr'însul estragem următoarele pasaje, în care se arată scopul mărimos al donațiunii Majestății Sale:

„Urmând pilda bunilor Domni din trecut, și spre amintirea faptelor împlinite în acest pătăr de veac, vom a înființa un așezământ, spre binele tinerimii universitare dela toate facultățile din țară, al căruia scop va fi: de a procura studenților un loc de întrunire, înzestrat cu o bibliotecă totdeauna deschisă, unde vor putea satisface iubirea lor de studiu; de a veni în ajutorul acelora dintre dâșii, cari întreprind lucrări speciale sub direcțiunea profesorilor lor, sau pentru tipărirea tezelor, cum și de a da subvențiuni acelora, cari din lipsa de mijloace ar fi siliți să întrerupă studiile lor în dauna culturii generale a țării.

Spre îndeplinirea acestui scop facem dănie de pe acum ministeriului cultelor și al instrucțiunii publice, o casă, ce se va clădi cu cheltuiela noastră de pe planurile aci alăturate, pe un loc așezat în fața palatului nostru.

Punem tot d'o dată la dispoziția aceluiași ministru suma de 200 000 lei înrântă română 5 la sută.”

Scopul înalt urmărit de Majestatea Sa prin această frumoasă creațiune, reșe din următorul citat din aceeași scrisoare a M. Sale:

„Dorința Noastră, a reginei și a principelui moștenitor este, ca această fundațiune să contribuie a întări frăția printre tinerimea universitară și a hrăni simțământul patriotic, care înalță sufletul ei.

Alăgând Noi înăși-ne locul viitoare clădiri, am voit, ca să se ridice aproape de reședunța Noastră, adică sub ochii și sub ocrotirea Noastră, fiindcă vedem în tânăra generație speranța patriei și unul din sprîjinitele cele mai temeinice ale Tronului și Dinastiei Noastre...”

Noul palat al fundațiunei s'a ridicat, conform dorinței M. S. Regelui, în fața palatului regal, și a fost înăugurat la 14 Martie 1895. El a fost condus la început de directorul *G. Dem. Teodorescu* și consiliul de administrație, compus din rectorii celor

două universități din țară și din un delegat al Majestății Sale, bibliotecar fiind dl *C. Rădulescu Motru*.

Dela început instituția s'a dovedit ca foarte folositoare studențimei universitare, care era lipsită de bibliotecă până aci. În curând încăperile ce se păreau prea vaste s'au arătat a fi insuficiente față de cererile mereu crescătoare.

Publicul apreciind valoarea reală a fundațiunei Majestății Sale, Regelui Carol, a contribuit la sporirea mijloacelor ei de acțiune, și astfel e de înregistrat donațiunea de 200.000 lei a Doamnei Dr. Elena N. Turnescu, precum și o altă donație în aceeași valoare a dlui Evloghie Gh. Orghiev. Pe de altă parte societatea de asigurare „Dacia România” și „Banca of Romania Limited” s'a grăbit să pună la dispozițiunea fundațiunei rente anuale de 1000 și 1500 lei.

Numeroși alți particulari au făcut dăruiri. Fundațiunii bibliotecii întregi, și numeroase volume, sporind mereu numărul cărților fundației. Toți acești generoși donatori vor fi consemnați în publicațiunea festivă asupra activității fundației, ce va apărea în curând.

M. S. Regele Carol, care necurmat s'a ocupat de aproape de progresele instituției sale, încă din 1899 a modificat primul regulament, suprimând posul de director și consiliul său. Bibliotecarul singur a condus de atunci încoace fundațiunea până la reorganizarea decretată prin regulamentul nou, acum pus în aplicare, când s'a reînstituit postul de Director, căruia îi incumbă întreaga administrare și conducere a fundațiunei. Director, cum am anunțat, a fost numit domnul *Tzigara Samurcas*.

Apreciind mărirea localului, M. S. Regele Carol a cumpărat locul din fața palatului, și astfel a putut să mărească prima sa întemeiere, dând studențimei universitare vastul și splendidul palat, ce se înalță în fața reședunței regale, fiind totodată una din poddoabele arhitectonice ale capitalei României.

Clădirea, atât cea veche, cât și cea nouă, se datorește arhitectului *P. Gotereau*, care a reușit, într'un mod așa de nimerit, să contopească vechia clădire cu cea nouă, obținând efecte arhitectonice atât de frumoase. Ambele clădiri, propriu zise, se urcă la o valoare de 1.000.000 și jumătate lei. Adăugând la această sumă valoarea terenurilor, donațiunea M. Sale, precum și numeroasele instalațiuni, conforme cerințelor celor mai moderne, și mobilierul săliilor de lectură și al amfiteatrului, valoarea totală a întregii fundațiuni se prețuiește la peste 3 000 000 lei.

Fundațiunea M. S. Regelui este cu siguranță unul din monumentele de cultură cele mai frumoase și trainice, pe care M. Sa le a închinat poporului său.

Pe lângă bibliotecă care servește studenților universitari, fundațiunea actuală mai posedă și vastul amfiteatru, unul din cele mai bine aranjate din capitală care va servi pentru conferențe și sedințe festive.

Numărul mereu crescând al frecvențătorilor fundațiunei dă cea mai bună dovadă a necesității căreia instituția coresponde. Și de sigur, că toți aceia, cari s'au folosit de binefacerile fundației și de ajutoarele ei, vor binecuvânta pe augustul ei fondator.

În afară de bibliotecă, fundațiunea mai servește în fiecare an numeroase burse studenților săraci, atât la universitatea din București, cât și la cea din Iași, și tipărește pe speșele sale tezele cele mai bune ale studenților săraci.

(Va urma).

Dela societatea noastră teatrală.

Comitetul „Societății pentru fond de teatru român” a ținut în 3/16 Mai a. c. o sedință plenară, în care s'a discutat temeinic noul plan de acțiune și — în special — chestiunea atât de mult discutată și de marele public românesc, a înființării unei trupe teatrale ambulante permanente. Comitetul a decis, pe baza raportului prezentat de d-nul Dr. Tib. Brediceanu și a expunerilor făcute de dl președinte, Dr. Alex. Vaida-Voevod, să propună proximei adunări generale a Societății un nou plan de acțiune, în urma dispozițiilor căruia să fie îndemnit comitetul să înființeze sau să subvenționeze o trupă teatrală ambulantă, îndată ce se vor găsi garanțiile necesare, morale, artistice și materiale, în ce privește deplina reușită a acestei întreprinderi.

În acest proiect de plan de acțiune se va propune adunării generale sistematizarea unui singur oficial permanent al Societății și ajutorarea cu burse suficiente, îndeosebi a tinerilor români de ambe sexe, cari se vor dedica artei dramatice. Va mai propune adunării generale luarea tuturor măsurilor pentru o economisire rațională și potrivită considerațiilor juste de propagandă cu scopul de a da viață cât se poate de curând, conform dorinței generale, unei trupe teatrale ambulante, permanente. Casariatul a fost îndrumat să întreprindă toți pașii necesari pentru încasarea taxelor restante dela membrii. Comitetul conștie la devotamentul membrilor față de scopul le nobile urmărite de societate.

Cu pregătirea noului plan de acțiune a fost încredințat d-nul Dr. Tiberiu Brediceanu.

Comisiunea încredințată cu cenzurarea operatelor înaintate spre concurs, neterminându-și încă lucrările, decernarea premiilor s'a amânat.

Congresul uniunii femeilor române.

Aviz.

Uniunea femeilor române din Ungaria își va ținea congresul din estan în Sibiu. Pentru ocaziunea acestui congres s'a statorit următorul program:

I. În 7 Iunie st. n. a. c. întâmpinarea la gară a Comitetului Uniunei, prin Comitetul Reuniunei Femeilor Române din Sibiu.

II. În 8 Iunie st. n. a. c.: a) Participarea la serviciul divin. b) După serviciul divin sedința primă a congresului, în sala festivă a Asociațiunei. c) La ora 1 masă comună în restaurantul dela Hotel Boulevard. d) După ameazi vizitarea expoziției ce se va aranja la școala industrială a Reuniunei Femeilor române din Sibiu. e) Seara Concert.

III. În 9 Iunie st. n. a. c. a) Înainte de ameazi sedința a doua a congresului, tot în sala festivă a «Asociațiunei», la ora 10. b) La ora 1 masă în restaurantul Boulevard, oferită Comitetului uniunei și reprezentantelor reuniunilor surori. c) După ameazi vizitarea muzeului «Asociațiunei». d) Seara reprezentațiune teatrală.

FOIȘOARĂ.

Să înființăm coruri sătești.

Prin ce mijloace putem lăți arta muzicală? Cări sunt foloasele ce ni le-ar aduce muzica?

Dacă cercetăm timpurile cele mai îndepărtate ale istoriei muzice, vedem că primul instrument muzical a fost vocea omenească. Omul, coroana tuturor făpturilor pământești, este înzestrat de D-zeu pe lângă celelalte calități trupești și sufletesti cu un deosebit simț pentru frumosul care-l împrejmuește și cu o fantazie și putere de a-și prinde în anumite forme estetice frumosul ce-l vede și simțământul de care este cuprins. Astfel a început a tălmăci simțământele sale prin toturi emise și orânduite într'o formă frumoasă, estetică, a început a cânta.

Nu s'a mulțumit însă numai cu atât. A format coruri, cântând la început unisono, apoi în octave, și cu înctul numărul vocilor diferite cari formau corul s'au înmulțit, aflându-se prin aceasta secretul armoniei. Cântecul său l'a însoțit mai târziu și cu sunetul celorlalte instrumente muzicale, cari în urmă și-au eluptat independența de vocea omenească, sub forma de muzică instrumentală.

Din cele premise vedem că prima formă în care s'a manifestat arta muzicală a fost cea vocale-corală, a cărei epocă de înflorire a fost stilul a capella (coral fără acompaniament instrumental) al divinului măștru Palestrina. A urmat apoi un timp de înflorire a dramei muzicale, a operei, și abia în secolul al XVIII, a ajuns și muzica instrumentală la culmea nebulărie prin apariția lui Haydn, Mozart și a titanului Beethoven.

Cum stăm noi? Suntem încă tot la începutul istoriei muzice. Poporul nostru, nu din vina noastră, căci am fost totdeauna obidiți și împedecați pe toate terenele culturale, încă și acum în secolul al XX. cântă numai solo, și în cor unisono.

Reuniunile corale sunt prea puțin în proporție cu numărul poporului românesc, ba ce e mai mult, în unele tinuturi, abstrăgând oragele, nu găsești nici măcar de leac un cor. Chestia aceasta m'a preocupat ani dea rândul. Cum s'ar putea ajuta neajunsului?

Pe lângă voință și dragoste d'n partea oamenilor pricepuți în ale muzice, s'ar putea face foarte mult în aceasta direcție, căci nimic nu-i place mai mult Românului decât cântarea. Cum se bucură și cu câtă plăcere ascultă țărânul român, când cineva cântă frumos în biserică! Dacă s'ar înființa în fiecare sat câte un cor bisericesc, am avea fericirea de a avea o celebrare reli-

gioasă mai înaltă și lipsită de unele neplăceri, ce ni le produce cântul de multeori fals și neestetic al cutărui cantor bătrân. Corul acesta ar putea aranja și concerte, împreunate cu teatru, în fiecare an chiar mai de multe ori. Prin faptul, că poporului i s'ar da ocazie de a se produce la concerte și onorându-l în actualul cu prezența, s'ar oaste o încredere de sine în sufletul său, ba chiar o mândrie, că poate și el ceva. Dar nu numai foloase morale ar urma de aici, ci și intelectuale, prin cari s'ar lăți cultura tot mai mult în sinul poporului. Fiecare concert aduce și un oare care venit. În satul meu natal a fost la prima reprezentațiune teatrală făcută de țărani 140 cor. venit curat din contribuțiile locuitorilor, cari cu toți cu mare însuflețire au luat parte, cu atât mai vârtos, știind că ai lor se produce. Venitul concertelor s'ar putea folosi într'un mod foarte ideal. S'ar cumpăra note și cele trebuincioase pentru cor, s'ar abona ziare și reviste, s'ar cumpăra cărți, înființându-se biblioteci populare. Poporul seara și când are timp cu drag ar merge să cetească în sala corului, prin ce s'ar cultiva chiar după părăsirea băncilor școlare.

Cum s'ar putea înființa coruri?

Trebuie să se țină cursuri pentru dirigenți de coruri în diferite tinuturi. Asta mai bine se poate face vară, când și învățătorii sunt liberi, având vacanță. La aceste cursuri, să zicem de o lună, să ia parte cât

mai multă lume: preoți, învățători, cantori, bineînțeles cu auz muzical. La acest curs s'ar putea da cunoștințele în zicale de lipsă, s'ar învăța o liturgie și un repertoriu pentru unul sau mai multe concerte. Dirigenții formați la acest curs vor avea menirea de a înființa coruri țărănești, folosindu-se de cunoștințele câștigate și de repertoriul statorit la cursuri. Și dacă s'ar înființa puține coruri la început, totuși exemplul ar naște noue exemple. Cu corurile înființate se pot face excursii în alte sate, dând prin aceasta îndemn bun și nobil. Cursurile ținându-se în fiecare an, respectivii dirigenți și-ar putea îmbogăți tot mai mult cunoștințele și corurile ar înflori tot mai tare. Poate eventual ne dă D-zeu și mecenăți, cari să înființeze premii pentru cei ce se disting ca dirigenți și organizatori de coruri, prin ce s'ar încuraja tot mai mult întru ajungerea acestui ideal măreț și sfânt, când în câțiva ani ar reșuna întreg Ardealul de „viarsul cu foc” al doinei, expresia cea mai fidelă a sufletului poporului românesc.

Ion Harșia,
stud. la conserv. din Lipova.

Vorbe înțelepte.

Studiul cel mai greu pentru omenime este omul: natura sa, menirea sa, drepturile și datorințele sale.

IV. In 10 Iunie st. n. a. c. excursiuni la Săliște, Râșinar și Călimănești.

Ducerea în îndeplinire a acestui program este încredințată unor comisiuni speciale: a) o comisiune pentru încvartirarea participanților la congres; b) o comisiune pentru aranjarea concertului și a reprezentației teatrale; c) o comisiune pentru aranjarea mesei comune; și în fine d) o comisiune pentru aranjarea excursiunilor.

Programul concertului și al reprezentației teatrale se va publica separat. Toate scrisorile, cari se referă la încvartirare, pentru bilete la concert și teatru, la masa comună și la excursiuni, să se adreseze D-lui Dr. Ilie Beu în Sibiu, Piața mare Nr. 22, cel mai târziu până în 5 Iunie st. n. a. c.

Dat în Sibiu, la 21 Maiu 1914.

Maria Cosma m. p. Dr. Beu m. p.

P. S. Toate ziarele românești sunt rugate a reproduce acest avis.

NOUTĂȚI.

Din cauza sfintei sărbători, „Înălțarea Domnului”, numărul cel mai de aproape al ziarului nostru va apărea luni, la ora obișnuită.

Dela Sfântul Sinod. Sesiunea de primăvară a Sfântului Sinod din România a fost închisă Sâmbătă, prin mesaj regal.

Un dar frumos. Doamna Elena Dr. Mețianu a dăruit pentru Unirea femeilor române din Ungaria frumoasa sumă de 1000 coroane, cu destinația, ca 500 coroane să fie folosite pentru scopurile uniunii, iar 500 coroane pentru colecta marelui orfelinat.

Țarul la București. Într-un discurs lung rostit în dema, ministrul rusesc de externe a făcut comunicare, că Țarul va merge la București. După ultimile știri ziua sosirii țarului la Costanța, pentru că va veni pe mare, e fixată pe 20 Maiu a. a. Țarul va fi însoțit și de ministrul de externe Sazonov.

† Kossuth Ferencz. După lungi suferințe a murit luni dimineața Kossuth Ferencz, șeful partidului independențmaghiar, în etate de 73 de ani. Înმომარტarea i se face mâne, Joi la orele 10. Va participa dieta întregă la înmormântare. Osămintele sale pământești vor fi depuse în mauzoleul tatălui său.

Diracția financiară din loc aduce la cunoștință, că cu începere din 1 Iunie orele de oficiu sunt, până la finea lui Septembrie, dela 7 până la 1 în zile de lucru, și dela 9 până la 12 în zile de Duminecă și sărbătoare.

Apel. In 15 Iunie a. c. se va desvâli în parcul școlii de cadeți din Sibiu bustul Maiestății Sale apostolice c. și r. Comanda școlii invită pe toți absolvenții școlii de cadeți din Sibiu: generali, ofițeri de stab și ofițeri superiori, funcționari militari, chiar și dacă nu mai aparțin cadrelor armatei, — ca să participe la această serbare și să se prezinte în Sibiu în ziua desvâlierii bustului Monarhului nostru ilustra și a supremului nostru beliduce. Acei domni, cari doresc să ia parte la serbare, să se anunțe până în 1 Iunie a. c. la comanda școlii de cadeți din Sibiu. Adjustarea: paradă cu insigniile de servicii. Programul serbării este: în 13 Iunie a. c., la 9 ore seara, retragere cu muzică; în 14 Iunie a. c., la 9 ore înainte de amiază, serviciu divin campestru, apoi desvâlieră bustului și predarea lui în grija școlii; la 1 oră după amiază dîneu festiv. Participanții la dîneu sunt rugați, ca până în 1 Iunie a. c. să trimită pe adresa comandei școlii suma de K 15 — taxa pentru cîntă, inclusive beutura. Comandantul școlii de cadeți c. și r. din Sibiu.

Maial. Maialul elevilor dela școlile elementare gr.-or. române din Sibiu se va ținea Joi în 15/28 Maiu, (Înălțarea Domnului) în „Dumbrava Sibiului”. Oaspeții sunt bineveniți.

Institut antirabic în Cluj. O nouă clădire universitară s'a terminat la Cluj. Ea va cuprinde un institut antirabic și unul de farmacie. Partea exterioară este gata cu totul. Acum se urmează cu aranjamentul interior.

Clopotul regelui Petru. Regele Petru al Sârbiei a dăruit bisericii „Madona Dudu” din Craiova un clopot frumos, în schimb pentru clopotul pe care i l-a trimis episcopia acestei biserici, făcut de Karagheorgh, moșul regelui Petru, și aflat în clopotnița vechi a catedrale din Craiova.

Impăratul german la Konopist. Din Viena se știe, că împăratul Wilhelm va călători în 12 Iunie la Konopist, pentru a face vizită a h ducelui moștenitor de tron Francisc Ferdinand. Impăratul și-a exprimat dorința cătră împrejurimea sa, ca i-ar plăcea să fie felicitat pe Monarhul nostru cu prilejul reînnoșării. Astfel este posibil, ca de la Konopist Impăratul german să vie și la Schöbrunn.

In legătură cu întunecimea de soare. Vineri la 21 August va fi, cum se știe o întunecime totală de soare, vizibilă și în Europa. Astronomii europeni și americani au și luat înțelegerea necesară cu autoritățile rusești în vederea acestei eclipse, care se va zări mai bine în orașul Minsc. Aici vor lucra cei mai mulți astronomi, trimiși din capitalele lumii.

Gross-Habsburg. Acesta e titlul unui roman fantastic, în care se descrie rezultatul războiului care cu siguranță se va da la anul 1918 între Rusia și Austro-Ungaria, aceasta din urmă sprijinită de România, și care se va termina cu zdrobirea Rusiei, cu întărirea României (punând mâna pe Basarabia) și cu prefacerea Austro-Ungariei într-un stat mare și puternic: Gross-Habsburg! Autorul broșuri e Octavian. Iar prețul broșurii, în care se dă un foarte însemnat rol armatei române în războiul prorocit, face 1 cor. 50 fileri. Se poate comanda dela oricare librărie.

Concurs. La institutul de credit și economii „Timișana” din Timișoara e de ocupat un post de funcționar superior. Rugărilor sunt a se înainta până la 1 Iunie n. c. Dela reflectanți se cere cunoașterea în scris și vorbire a limbii române, maghiare și germane, absolvarea unei școli comerciale superioare și o anumită praxă.

La Malta. Vasele noastre de război: Viribus unitis, Tegethoff, și Zrinyi au sosit la insula engleză Malta, dintre Sicilia și Africa, și au fost salutate atât de vasele engleze, cât și de numerosul public adunat în port. Mai mulți ofițeri ai marinei austro-ungare au debarcat, făcând excursuni și vizitând casinoul englez de marină. În onoarea lor s'a organizat o reprezentație festivă teatrală și un bîchet, urmat de bal, la care au luat parte ofițeri de ai noștri, precum și mulți ofițeri englezi cu soțiile lor. Flota austro-ungară va rămâne la Malta până în 28 Mai.

O rară promoțiune. In sala festivă a universității veneze s'au ținut luni promoțiunile. Intre tinerii, cari aveau să fie promovați, se găsea și un domn bătrân, de șaptezeci de ani, cu numele Dr. Eduard Feyer, consilier pensionat, care după ce a trecut la pensie, a studiat medicina și a făcut rigoroasele cu succes excelent.

Pentru iubiții răposați. Paraschiva Prașca n. Bosnea, în loc de cunună pe coseșul socrului său Nic. Prașca, dăruiește la fondul de 20 bani pentru hala de vânzare 1 cor., la fondul Episcopul N. Popea pentru masa învățăcelor meșeriași, 1 cor. și la fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înțezirea fetelor sărace cor. 305. La acest din urmă fond au mai dăruit: Ilie Sărăteanu, cassarul Insoț. Raftsisen (Roșiasă), Teodor Trife, dir. școl. (Pianul inf.), Chirion Șerban, comers. (Săsași), Ioan Alexandru parch (Ilimbav), câte 20 bani; Nic. Stoiciu, dir. școl. (Rachita), 40 bani; Demetriu Păreș, paroh (Hurez), V. n. ențiu Pop, paroh (Sămbăta sup.), câte 50 bani; Ioan Hamșea, protopresbiter (Zerneck), Iovian Murășanu, protopresb. (Turda), câte 2 cor.; Ioan Chiriac, prim-notar (Săliște) și Dem. Moldovan, protopresbiter (Sighșoara), câte 1 cor.; Nic. Oțoiu, inv. măsar, 50 bani și Dr. Eugen Mețianu, avocat (Brașov), cor. 250.

Curs pentru dirigenți de coruri. Dl. Ioan Harșiu, bursier al „Societății teatrale române” la conservatorul de muzică din Lîpsca, la rugarea comitetului filial Teaca al Societății teatrale române, va ținea un curs pentru dirigenți de coruri din 1—30 Iunie st. n. în Teaca. Programul acestui curs se poate vedea din articolul publicat la alt loc. La acest curs ar fi de dorit, să ia cât mai mulți parte și anume: preoți, învățători, cantori și țărani. Instrucția se face gratuit. Ceice doresc a lua parte la acest curs, sunt rugați a se anunța dlui protopop Nicolau S. Aron în Teaca (Teke) până cel mult la 31 Maiu st. n. Rugăm ca acest anunț să fie propagat cât se poate mai cu multă căldură în sinul poporului doritor de

întinare. Teaca, la 20 Maiu 1914. Pentru comitet: Amalia Dr. Bran m. p., prez. dentă, Dr. Ioan Vescan m. p., secretar.

Bioscopul Apollo de pe piața Hermann, va reprezenta Mercuri și Joi n. 1914 următorul program: Iubirea din tinerețe, dramă olandeză în 4 acte de Alfred Machin. Blana lui Costică, umoristic, jucat de Cezalis. Cutremurul de pământ, mare dramă americană în 3 acte.

Aviz.

Comitetul Reuniunii române de muzică din Sibiu, ținând seamă de dorința unanimă a publicului sibiian, a decis a reprezenta din nou Duminecă, în 7 Iunie 1914 (Întăia zi de Rusalii) Reviemul de G. Verdi.

Publicul străin, care din prilejul congresului „Uniunii femeilor române” ar dori să asculte acest concert, e rugat să se anunțe în cel mai scurt timp secretarului Reuniunii (A. Crișian, prof. sem. Sibiu) pentru rezervarea de locuri. Interesul ce se manifestă pentru această capo d'operă a maeștrului italian, e neobiceit de mare, așa încât se prevede o mare aglomerație la cumpărarea biletelor.

Membrii Reuniunii își vor putea ridica biletele Vineri în 29 Maiu a. c. d. a. dela cassarul Reuniunii Dl. Octavian Neșgoș, cassar la Lumina (Strada Călnădiei 7. I.).

Vinderea biletelor se începe luni în 1 Iunie la Librăria ah diecezană. Prețul locurilor: Cerele 4 cor. Stal 1 3 cor. Stal II 2 cor. Stal III, 1 cor. Loge 10 cor. Log de stat 120 cor. pentru studenți 60 fil. Totodată se află de vânzare la Librăria ah diecezană programul concertului și un comentariu la muzica dîi reviem.

Sibiu, 25 Maiu 1914.

Comitetul Reuniunii române de muzică din Sibiu.

Conferențele învățătoarești.

Convocare.

Conferența învățătoarească treilunară dîn tractul protopresbiterial al Zarandului se convoacă pe Joi în 22 Maiu st. v. la 9 ore a. m. în localul școlii elementare, legată de gimnaziul din Brad, cu următorul

PROGRAM:

1. Sistemul alternativ al învățării în școala confesională, de Petru Rusu.
2. O lecție practică din Aritmetică cu cl. III, de Nicolae Faur.
3. O lecție practică dîn Geografie cu cl. IV., de Ioan Bucur.
4. Discuție asupra modului încasării salariului învățătoresc din repartiție.

Brad, la 7 Maiu 1914.

V. Dâmian, protopresbiter.

Congresul

Uniunii femeilor române din Ungaria.

Convocare.

Uniunea femeilor române din Ungaria convoacă în sensul statutelor

Congresul

Reuniunilor de femei române asociate ce se va ținea în Sibiu în zilele de 26 și 27 Maiu st. v. (8 și 9 Iunie st. n.) 14 la sărbătorile Rusaliilor, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

Ședința primă a Congresului, Luni, 26 Maiu (8 Iunie).

1. Cuvânt de deschidere de președinta Uniunii.
2. Constituirea Reuniunilor membre cu delegatele lor. (Două la număr cu drept de vot).
3. Raportul anual; inclusive raportul diferitelor Reuniuni.
4. Raportul socotelilor.
5. Propunerile comitetului.
6. Alegerea comisiunii de cenzurare.
7. Discursul d-nului profesor Dr. Nicolae Bălan, cu subiect religios.

Ședința a doua, Marți, 27 Maiu (9 Iunie).

1. Discursul d-șoarei directoare Veluria Greavu despre: Educațiunea sistematică în gospodărie și industrie casnică.
2. Raportul comisiunii de cenzurare și darea absolutorului comitetului provizor.
3. Alegerea definitivă a comiteului permanent și a funcționarilor săi pe termen de 3 ani.
4. Fixarea congresului viitor.
5. Indrumări și discuțiuni asupra realizării problemelor noastre.

Comitetul Uniunii femeilor române din Ungaria.

Poșta redacției.

Dlui A. I. în T. Foia și se trimite de aici de mult pe adresa: Toifalud, poșta Meșed. Intreabă la poștă, pentru că greșala acolo trebuie să fie.

Cărți și reviste.

Situația de drept a copilului născut afară de căsătorie, cu privire la proiectul de codice civil, de Kertész Antal. — Este un studiu scris în limba maghiară și premiat de Academia juridică din Cagovia. Cartea se ocupă, în mod amănunțit, cu starea de drept a copilului născut afară de căsătorie. Are, afară de aceasta, și următoarele capitole: Partea istorică, terminologia, noțiunea de „copil ilegitim”, categoriile copiilor născuți afară de căsătorie, controlul tutorilor, legitimarea, adoptarea, raporturi internaționale. Factorii competenți afla, că lucrarea dlui Kertész este corespunzătoare și din punct de vedere bisericesc. Prețul 6 coroane. De vânzare la autor în Kassa.

Poșta ultimă.

Situația în Albania.

Se pare că s'a ameliorat eărăși situația în Albania. Principele Wilhelm s'a mutat de nou de pe vapor în palatul seu, împreună cu familia, iar palatul e păzit de marinari italieni. Puterile mari apoi au trimis în Albania un corp internațional, compus din 20.000 soldați, puși sub comanda unui general englez. De altă parte principele Wilhelm pertractează cu conducătorii celor resculați, pentru a se înțelege cu ei. Sunt mohamedani și cer respectarea religiei lor, dominațiune turcească, ori apoi țara se remănă în grija Europei. Până acuma tratativele n'au dus la rezultat.

Teatru român în Sibiu.

Reuniunea meseriașilor români din Sibiu va da Duminecă, în 18/31 Maiu 1914

O reprezentație teatrală

în favorul Fondului Aurel Vlaicu și al dărilor de Crăciun pentru săracii noștri, în teatru orășanesc din loc, cu următorul program:

I.

Un accident curios,

com. die în 3 acte de C. Goldoni, localizată de M. Argea.

Persoanele:

Gheorghe Marcu, negustor bogat . . . Dl D. Axente
Aneta, fata lui . . . D-na A. Axente
Misu Moroianu, rentier . . . Dl A. Popovici
Costanța, fata lui . . . D-ra G. Roman
Radu Graur, sublocotenent . . . Dl M. Neagu
Maria, cameriera Anetei . . . D-na M. Duca
Dumitru, servitorul lui Graur . . . Dl M. Corfariu.

II.

Cum povestează o bunică,

d'alog de St. Braborescu, predat de d-na Ana Axente și Cornel Axente.

III.

Conul Leonida față cu reacțiunea,

farsă într-un act, de I. L. Caragiale.

Persoanele:

Conul Leonida, pensionar . . . Dl A. Stefan
Coana Efimița, consoarta lui . . . D. Axente
Safta, slujnica lor . . . D-na M. Duca.

Începutul la 7½ ore seara precis.

Prețul locurilor:

Loge parterre, 3 persoane	K 450
Loge parterre, 4 persoane	6—
Loge parterre, 5 persoane	750
Loge rangul I, 4 persoane	8—
Loge rangul I, 3 persoane	6—
Loge pentru onorațorii	12—
Loge rangul II, 3 persoane	4—
Loge rangul II, 4 persoane	5—
Loge rangul II, 5 persoane	620
Un loc în balcon rândul I	250
Loc în balcon r. II. III.	150
Loc în balcon r. IV. și V.	1—
Cercle, 4 r. dela început	2—
Stal, dela rândul al 5-lea	150
Parterre numerizat	1—
Loc de stat, în parterre	80
Loc de stat, în parterre militari și studenți	60
Galerie numerizat, r. I.	1—
Galerie numerizat, r. II. până la cel din urmă	70
Galerie, loc de stat	40

Bilete de intrare se pot procura dela Librăria ah diecezană, începând de Marți 13/26 Maiu. Intre acte cântă muzica orășenească diferite arii naționale.

Nr. 281/1914

(473) 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. III. Băcia, se publică concurs nou cu termenul de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele sunt cele fasonate în coala B.

Doritorii a ocupa acest post se trimită până la termenul cuvenit rugările concursuale cu documentele prescise la subsemnatul oficiu, și să se prezinte la biserică spre cunoaștere, cântare și eventuală servire.

Deva, la 7 Maiu 1914.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al Devei.

Dr. Ioan Dobre
protopop.

Nr. 334/1914

(467) 3-3

Concurs.

Cu provocare la ordinul Ven. Consistor din 17 Decembrie 1913 Nr. 16012 Bis., pentru ocuparea parohiei Bucium-Muntari, se scrie concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B.

Cererele de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul arătat îndatorându-se concurenții a se prezenta cu observarea dispozițiilor regulamentului, în o Duminecă sau sâmbătoare la biserică spre a cânta și predica, resp. celebra.

Abrud, 30 Aprilie 1914.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. român al Abrudului.

Petru Popoviciu
protopresbiter.

Nr. 268/1914.

(470) 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan temporal, sistemizat pe lângă parohul Constantin Gurgescu din parohia de clasa III. Runc cu filia Lunca-largă protopresbiterială Lupșa, și respective pentru întregirea materiei și filiei acesteia cu paroh — în concordanță cu decisiul sinodului parohial dela 23 Aprilie a. c. și rezoluției consistoriale Nr. 3972/1914 Bis. — se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima inserare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele fasonate la întregirea venitelor preoțești cu ajut de stat. Capelanul va beneficia de jumătate venitele din coala B) după modalitățile din concluzul sinodului parohial, și va fi subordonat parohului în toate afacerile oficioase.

Cererele de concurs, înzstrate cu documentele necesare, se înaintează, subscrisului oficiu, amăsurat §. 32 din regul. pentru parohii.

Concurenții, după primirea aici a prelabilei lor încunoștințări, până inclusive 8 zile înainte de alegere, se pot înfățișa în biserică, spre a cânta și cuvânta și resp. a face cunoștință cu alegătorii.

Ofenbaia, la 2 Maiu 1914.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. român al tractului Lupșa în conțelegere cu comitetul și sinodul parohial concernat.

Vasile Gan
protopresbiter.

La Librăria arhid., Sibiu, se află de vânzare:

Em. Suciu:

Țiganul la vânat,

comedie originală în două acte, în versuri

Arde 'n țigănie!...

anecdota.

Prețul 40 fil. + porto 5 fil.

Nr. 341/1914.

(471) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III Selnița, din tractul Cetății de piatră, la ordinul P. V. Consistor arh. din 18 Martie a. c. Nr. 3064 Bis. se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

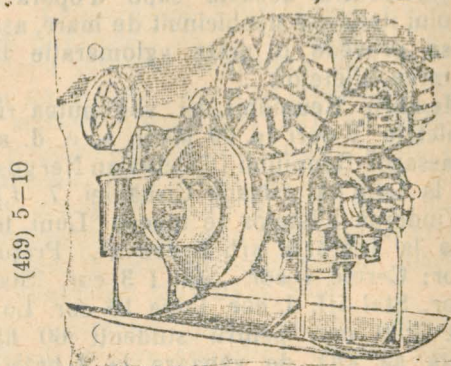
Venitele sunt cele datorite în coala B. de congruă.

Concurenții au a-și înainta înainta în termenul deschis petițiile cu documentele necesare subsemnatului oficiu și cu prealabilă încredințare a se prezenta în biserică spre a cânta, cuvânta, resp. a și celebra.

Lăpușul-unguresc, la 1 Maiu 1914.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al tractului „Cetatea de piatră”, în conțelegere cu comitetul parohial.

Andrei Ludu
protopop.

Cele mai bune și sigure

motoară pentru imblătit singur mutătoare, zdrobitoare de piatră singur mutătoare, fereștrău și masină de crepat singur mutătoare. Motoară de benzină, gaz sugativ și oleu brut. Arangamente de mori. Pluguri cu motor, care se pot folosi și pentru transportare de greutate (camionagiv), precum și de imblătit.

Kellner és Schanzer
Budapest, Kálmán-utca 3.

Regăm numai interese serioase.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană în Sibiu:

Masa ieftină

Gătirea mâncărilor de dulce și de post.

Rețete de bucate simple și bune de

Zotti Hodoș.

Prețul cor. 1.20 + 10 fil. porto.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană în Sibiu:

Constituția

bisericești gr.-or. române din Ungaria și Transilvania

sau

Statutul organic

comentat și cu concluziile și normele referitoare întregit de

Ioan A. de Preda,

advocat și fiscal al Consistorului arhidiecezan gr.-or. rem. din Sibiu.

Prețul 2 cor. + porto 20 fil.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană în Sibiu:

Notițe

despre

întâmplările contemporane

serise de

Ioan cavalier de Pușcariu.

Prețul broș. 3 cor. + porto 20 fil.

Legat cor. 3.50 + porto 30 fil.

La Librăria arhidiecezană, Sibiu, se află de vânzare:

Monografia

bisericilor, școalelor și reuniunilor române din Făgăraș.

De

Nicolau Aron,

paroh ortodox român.

Prețul 3 cor. + 20 fil. porto

Contabilitate dublă

și **caligrafie** în 6 săptămâni se poate învăța perfect. Succes garantat. Serisori de mulțumită și recunoștință stau la dispoziția ori și cui Sibiu, strada Fingerling Nr. 1.

(472) 3-15

La Librăria arhidiecezană, Sibiu, se află de vânzare:

PSALTIREA

proorocului și împăratului **David.**

Ediția a III-a.

Prețul legat cor. 1.60 + 20 fil. porto.

Orfanii Neamului

Roman naționalist de

N. Rădulescu-Niger.

Prețul: 4 cor. + 20 fil. porto.

In preajma examenelor!

Dela Librăria arhidiecezană, Sibiu, se pot procura următoarele:

Propise pentru caligrafie, dic'ando și germană, o sută bucăți . . cor. 1.20
Penițe aluminiu, 144 bucăți cor. 2.40 și " 1.50
" ordinare 144 bucăți " —80

Cerneală „Aubrăcu” 1 litru 2.20 | **Condeie** ordinare 12 bucăți —12
" " 1/2 " 1.10 | " solide 12 " —20
" " 1/4 " —70 | " " 12 " —42
" " " " " " —64

Cărți potrivite ca premii pentru școlari la examene.

Cataloge la cerere se trimit gratis și franco.

La Librăria arhidiecezană, Sibiu, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceiași și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Aceiași legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aceiași legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, cu cutie de păstrat **35 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copcii **25 cor.**

Prima turnătorie de fier sibiană, mare fabrică de mașini agricole și industriale, lateier de mori și mare prăvălie de fier

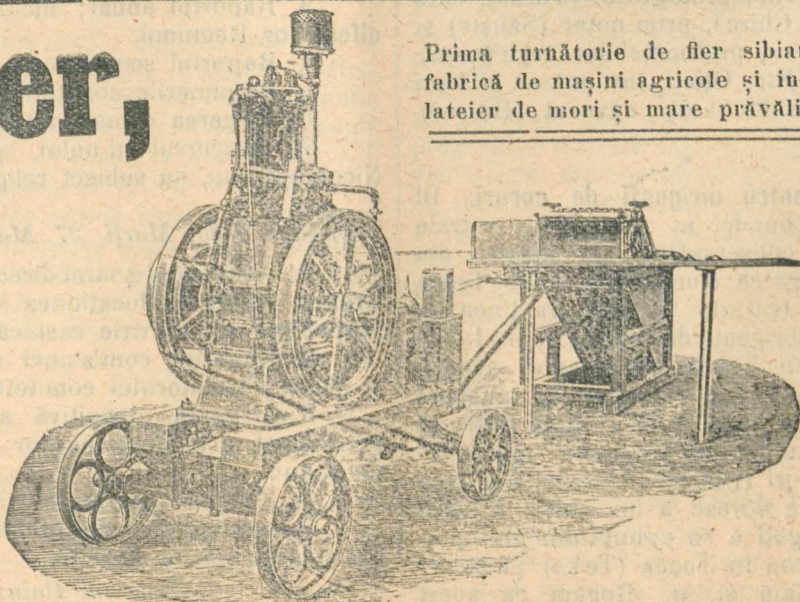
Sibiu-Nagyszeben,

Târgul fânului
—Nr. 1—

Sam. Wagner,**Atențiune!**

Doritorii de-și procura mori, cilindre pentru asortat făină, pietrii de mori de orice calitate, tot soiul de mașini și unelte agricole, mașini de lână, pini pentru abale (postav), tot soiul de motoare dela cel mai mic și până la cel mai mare, cu un cuvânt tot soiul de mașini, precum și Traverse, Cement, Treșie, Chei pentru ziduri, toate fierăriile trebuincioase la clădiri (edificii).

În bogata și bine asortată sa prăvălie de fier se găsesc toate sculele pentru meseriași, fierar,

tâmplari, dulgheri etc., cu prețurile cele mai moderate și condițiuni foarte avantajoase.

Cine are lipă de ceva din aceste specificate obiecte, să nu cumpere dintr'alt loc până nu se va informa în prima linie la marele fabricant Wagner, atât despre calitatea celui obiect, cât și despre prețuri și condițiuni.

Acesta e cel mai bun izvor de procurat marfă de primul rang și în comparație foarte ieftin.

Nu vă lăsați seduși de agenți, mergeți sau scrieți în persoană la sus numita firmă. (410) 13-52

Cataloge se trimit gratis și franco.